

Velika pljačka naroda od strane režimskih kapitalista: Struju od sada plaćamo Alta banci a ne EPS-u

Pre nekoliko dana obelodanjena je [vest](#) da će građani Beograda od narednog meseca računati za struju umesto u trezor EPS-a, plaćati preko računa privatne Alta banke u vlasništvu Davora Macure, kapitaliste bliskog vladajućem SNS-u. Na ovaj način se omogućuje enormno bogaćenje kapitalista bliskih režimu na račun radnog naroda kroz provizije. Na račune Elektroprivrede Srbije u Alta banci i Poštanskoj štedionici tokom jednog meseca slivaće se oko 121 miliona evra na ime utrošene električne energije. Pored ovoga, i Parking servis je obavestio korisnike da će od 1. avgusta usluge plaćati preko računa iste banke.

Ko je Davor Macura? Prvu menjačnicu otvorio je 2008. godine, a ubrzo zatim postao je i predsednik Udruženja menjača Srbije. Ipak, vlasnik Alta grupe u sklopu koje posluje i Alta banka, našao se u žiži javnosti kada je krajem 2021. godine za oko 70 miliona evra kupio zemljište i poslovni kompleks IMT-a na Novom Beogradu, u bloku 64. Kompanije koje posluju u okviru Alta grupe učestvovala su u više projekata povezanih sa državom i javnim sektorom. Prošlog leta Macurina kompanija dobila je tender za usluge naplate prevoza u Beogradu.

Alta grupa dobila je i državne subvencije za izgradnju i proširenje hotela u Beogradu zarad izložbe EXPO 2027. Pored svega ovoga, Alta banka ima ekskluzivno pravo da se njeni šalteri nalaze u policijskim stanicama. Sve navedeno objašnjava vrtoglavi uspon Alta banke koja je za samo tri godine zabeležila rast od 275% te raspolaže sa 126,5 milijardi dinara vredne aktive, dok je broj tekućih računa u ovoj banci

za 5 godina porastao čak 12 puta. Čitava firma Davora Macure je ostvarila prihode od skoro 3 milijarde dinara u protekloj godini, a stalna imovina je porasla više od pet puta.

Prema sopstvenim tvrdnjama, Macura je doktor nauka iz oblasti menadžmenta i biznisa, mada se fakultet na kom je navodno doktorirao ne pominje ni u jednom dostupnom dokumentu. Takođe, bitno je istaći da je Macura vlasnik i jedne firme koja je investitor na gradnji zgrada na zemljištu Zvonka Veselinovića i Milana Radojičića, dvojice poznatih kriminalaca i saradnika SNS režima.

Samo par dana pre ovoga prethodila je najava Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) da se država Srbija obavezala na [poskupljenje električne energije za najmanje 7%](#), počev od oktobra meseca ove godine, te na još jedno poskupljenje u roku od godinu dana od stupanja na snagu najavljenog poskupljenja. Podsećanja radi, pre samo dve godine, tokom 2023. struja je te godine [poskupela čak tri puta!](#)

Dokument koji je objavio MMF potpisali su premijer Đuro Macut, guvernerka Narodne banke Jorgovanka Tabaković i ministar finansija Siniša Mali 20. juna ove godine. Kao razloge za poskupljenje navedeni su praćenje rasta cena uzrokovanih inflacijom kao i poboljšanje finansijske pozicije Elektrodistribucije Srbije.

Kao da sve ovo nije bilo dovoljno, razmatra se i dodatna mera koja može pogoditi veliki broj domaćinstava: spuštanje mesečnog praga za ulazak u najskuplju, crvenu zonu sa dosadašnjih 1,600 na 1,200 kilovat sati. Osim struje, poskupeće i putarine, jer se kompradorska vlast obavezala da donese odluku o uvećanju putarina na autoputevima od jula 2025. godine.

Sve gorenavedene činjenice predstavljaju eklatantan primer eksploatacije i pljačke naroda zemalja periferije i polu-periferije od strane međunarodnih finansijskih institucija

koje su naravno potpomognute vojnom moći kolektivnog Zapada oličenog u NATO paktu i SAD-u. Ipak, važno je istaći da ova pljačka ne bi bila moguća ni bez domaćih kompradora – odnosno vlasti koja radi ne u interesu radnog naroda već navedenih imperijalnih sila.

Reč komprador potiče iz portugalskog jezika i danas označava svaku vlast koja služi interesima stranih buržoazija tako što sprovodi nametnute agende koje podrazumevaju bespoštednu eksploataciju i tlačenje sopstvene radničke klase, čime se izvlači višak vrednosti iz zemalja globalnog Juga, u koje spada i Srbija, te vrši transfer bogatstva iz ovih slabije razvijenih i nerazvijenih zemalja u zemlje Prvog sveta.

Kompradorski vlastodršci zauzvrat dobijaju mogućnost da žive u izobilju na račun eksploatacije radništva u svojim državama. Oni ovu priliku koriste u svakom mogućem smislu čemu svedočimo svakodnevno: od nameštanja raznih poslova i tendera firmama ljudi sa kojima su povezani, preko korupcije i ugrađivanja raznih posrednika čime se višestruko uvećavaju cene radova i potrebnih materijala, dok se sa druge strane radnicima koji zapravo izvršavaju sve te radove daju plate koje su nedovoljne za dostojanstven život.

Na ovaj način kompradori su suštinski samo obični izvođači radova dok su velike strane sile nalogodavci. Suština je u tome da će u ovakvoj postavci uloga klika bliskih određenom kompradorskom režimu živeti neuporedivo bolje od velike većine naroda koji je prinuđen da radi za male plate kako bi prehranio sebe i svoje porodice.

Nema “poštenog kapitalizma”: Za besklasno društvo po meri radnog naroda

Postoji izvestan broj ljudi koji kritiku korupcije zasnivaju

na takozvanom ''ortačkom kapitalizmu'', perspektivi koja implicira da je ovakva vrsta kapitalizma svojstvena tobože nerazvijenim državama i neprosvećenim narodima, i da ako bismo samo reformisali takav sistem, dobili bismo nekakav ''pravi'' kapitalizam i uživali u svim njegovim blagodetima.

Ovakvo viđenje je pogrešno iz više razloga. Pre svega, uloga Srbije kao zemlje kapitalističke polu-periferije je, kao što je ranije navedeno, upravo ta da služi za izvlačenje i transfer bogatstva u zemlje kapitalističkog centra, odnosno zemlje kolektivnog Zapada. To znači da strukturna pozicija Srbije u svetskom kapitalističkom sistemu automatski određuje manjak resursa i bogatstva koji se onda dodatno nejednako preraspoređuje unutar jednog društva koje je zasnovano na kapitalističkom načinu proizvodnje.

Sa druge strane, postoje brojni svakodnevni dokazi da i u samim zemljama Prvog sveta postoji ono što se takoreći zove ortački kapitalizam – najočigledniji skorašnji primer svakako bi morao biti Elon Musk. U pitanju je najbogatiji čovek na svetu koji je na osnovu svog poznanstva i prijateljstva sa aktuelnim predsednikom SAD, Donaldom Trampom dobijao brojne državne poslove za firme u njegovom vlasništvu.

Drugim rečima, iluzija je da postoje pošteni kapitalisti te da postoji nekakva neutralna tržišna utakmica između jednakih takmaca jer se na kraju sve svodi na borbu za ostvarivanje interesa krupnih kapitalističkih i političkih igrača, na štetu radnog naroda.

Važno je razumeti da je kapitalistički sistem truo sam po sebi, da ne postoje dobri i loši kapitalizmi te da ne postoje moralni i neutralni kapitalisti već da postoje hijerarhije uspostavljene svetskim sistemom u kojima zemlje sa kapitalističke periferije i polu-periferije imaju podređenu ulogu kako bi se namirile potrebe zemalja centra.

U ovakvim zemljama obično su instalirane marionetske vlasti

koje sprovode interese i agende stranih buržoazija, u našem slučaju Zapadnog imperijalizma, tako što izrabljuju i tlače sopstveno stanovništvo a zauzvrat žive jednim lagodnim životom. Za to vreme radnici i radnice krive svoju kičmu svakog dana po 8 i više sati kako bi prvo namirili svog gazdu, a tek onda kako bi sebi i svojim porodicama obezbedili goli opstanak.

Mi iz Klasne solidarnosti zbog svega navedenog protivimo se postojanju i opstajanju takvog nepravednog izrabljivačkog sistema i zalažemo se za izgradnju jednog drugačijeg i boljeg društva zasnovanog na uzajamnoj pomoći i empatiji, u kojem će svačije materijalne potrebe biti zadovoljene i niko neće živeti u bedi. Smatramo da radnička klasa može i treba sama da upravlja svojim životom i da niko nema prava da profitira nad njenim trudom i radom.

Kapitalističko društvo u kom živimo je zasnovano na krađi i eksploataciji, gde gazda daje radniku mrvice, dok za sebe zadržava lavovski deo zarade. Još nas uče da gazde, kapitaliste nazivamo "poslodavcima", kao da oni nama nešto zaista daju. Jedino što nam daju je priliku da na nama zarađuju i da se bogate dok se mi znojimo, lomimo, razboljevamo i mučimo za njih.

Smatramo da je jedino rešenje za neizdrživ položaj radničke klase u kapitalizmu, rad na stvaranju uslova za temeljnu, revolucionarnu transformaciju društva. Naš ideal je slobodarski, bezdržavni komunizam u kojem radnička klasa direktno kontroliše sve društveno-ekonomske poluge kroz sistem konfederalne direktne demokratije, slično sistemu odlučivanja koji je u Srbiji bio aktuelan kroz mrežu studentskih plenuma prethodnih meseci.

Plenumi, ili zborovi se mogu primeniti u svakom delu društva i mogu zameniti autoritarni poredak zasnovan na hijerarhijskim pozicijama moći političara i gazdi. Smatramo da kroz sistem uvek smenjivih delegata i vršioca stručnih pozicija koje su

direktno odgovorne nadležnim zborovima na radnim mestima, fakultetima, i u komšilucima, možemo zajednički graditi društvene strukture koje predstavljaju alternative kapitalizmu odozdole, od strane radničke klase, za radničku klasu.

Da bismo uopšte došli u situaciju u kojoj je ukidanje kapitalizma moguće, potrebno je da izgradimo masovni antikapitalistički pokret.

Za takvo društvo neophodno je da se međusobno povežemo i sarađujemo kako bismo ga zajedno izgradili, pošto oni koji drže svu vlast i koji su krajnji recipijenti bogatstva koje mi kao radnici i radnice stvaramo svakodnevno neće tek tako odustati od svojih privilegija i podeliti ih sa svima nama.

Pozivamo radnice i radnike, studente i studentkinje, nezaposlene i sve druge pripadnike radničke klase na samoorganizovanje u svojim lokalnim zajednicama i radnim mestima.

Mi ne možemo da promenimo užas kapitalističkog sistema od danas do sutra, ali možemo da radimo na izgradnji alternativa i da se borimo protiv svakodnevnih napada gazdi i političara na naše živote.

Hajde da se povežemo i da zajednički radimo na stvaranju direktnodemokratskih struktura kao ćelija jednog budućeg društva koje neće biti zasnovano na kapitalističkoj pohlepi, samovolji i eksploataciji.